

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ**

**Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту**

Шестерніна Наталія Романівна

**ІНФОРМАТИЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ПЛАНУВАННЯМ ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

спеціальність 073 Менеджмент

РЕФЕРАТ

магістерської роботи
за освітньою програмою
Управління закладом освіти

Умань – 2021

Магістерською роботою є рукопис.

Роботу виконано в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК: Бялик О. В. – доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту

РЕЦЕНЗЕНТ: Білецька І. О. – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та практики іноземних мов

Захист відбудеться *14.12.2021 о 13:00* на засіданні ЕК кафедри *педагогіки та освітнього менеджменту*.

З роботою можна ознайомитись на кафедрі *педагогіки та освітнього менеджменту*, за адресою: 20308, м. Умань вул. Садова, 28, ауд. № 110 а

ЗМІСТ

ВСТУП	
РОЗДІЛ 1	ІНФОРМАТИЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА
1.1	Теоретичний аналіз проблеми інформатизації управління освітнім процесом у закладі вищої освіти
1.2	Сутність та особливості інформатизації управління освітнім процесом у закладі вищої освіти
РОЗДІЛ 2	
РОЗДІЛ 2	ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
2.1	Сучасний стан проблеми інформатизації управління освітнім процесом у закладі вищої освіти
2.2	Практичні рекомендації інформатизації управління освітнім процесом у закладі вищої освіти
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Входження української держави до європейського освітнього простору потребує підготовки висококваліфікованих кадрів. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій є глобальною тенденцією науково-технічного прогресу останніх десятиріч. У зв'язку з цим в Україні, як і в більшості країн світу, в усі сфери життєдіяльності людини, суспільства та держави широко й інтенсивно впроваджуються новітні інформаційні та програмні технології. Особливо важливу роль вони відіграють у таких галузях, як державне управління, економіка, безпека, освіта, наука. Досить розповсюдженими в зазначених сферах діяльності є електронний документообіг, електронна пошта, хмарні технології та сервіси.

Об'єкт дослідження – управління плануванням освітнього процесу у закладі вищої освіти.

Предмет дослідження – шляхи вдосконалення інформатизації управління плануванням освітнього процесу у закладі вищої освіти в сучасних умовах.

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні ефективних шляхів інформатизації управління плануванням освітнього процесу у закладі вищої освіти в сучасних умовах.

Відповідно до поставленої мети визначено основні **завдання дослідження**:

1. Проаналізувати стан досліджуваної проблеми в педагогічній теорії та практиці.
2. Розкрити сутність інформатизації управління плануванням освітнього процесу у закладі вищої освіти.
3. З'ясувати сучасний стан проблеми інформатизації управління плануванням освітнього процесу у закладі вищої освіти.
4. Розробити практичні рекомендації інформатизації управління плануванням освітнього процесу у закладі вищої освіти в сучасних умовах.

Для розв'язання поставлених завдань використано такі **методи дослідження**: *теоретичні* (аналіз наукової літератури, вивчення, систематизації та узагальнення нормативно-правових документів про освіту, збору, узагальнення і класифікації даних анкетування) та *емпіричні* (спостереження, бесіди, тестування, інтерв'ювання та методи статистичної обробки кількісних показників).

Експериментальна база дослідження. Експериментальне дослідження проводилося на базі факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Теоретичне значення роботи полягає у тому, що обґрунтовано сутність поняття «інформатизація управління», «інформатизація управління планування освітнього процесу» та визначено чинники інформатизації управління плануванням освітнього процесу ЗВО.

Практична значущість отриманих результатів дослідження полягає в можливості використання теоретичних положень та практичних рекомендацій

керівниками структурних підрозділів ЗВО, у процесі професійної підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти 073 Менеджмент.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження представлені на XI Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика» (24 листопада 2021 р., м. Умань).

Публікації. Основні положення дослідження публікувались у тезах «Проблема інформатизації управління плануванням освітнього процесу у закладі вищої освіти».

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (70 найменувань) та додатків. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи складає 87 сторінок, з них 77 сторінок основного тексту.

ВИСНОВКИ

На основі аналізу наукової психолого-педагогічної літератури з'ясовано, що в сучасних соціально-економічних умовах актуальною залишається проблема інформатизації управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти.

Встановлено, що інформатизація управління плануванням освітнього процесу ЗВО доцільна за умови органічного взаємозв'язку управлінської діяльності керівника закладу освіти, яка задає цілі, зміст і характер управлінських дій, власне педагогічної діяльності науково-педагогічних працівників та освітньої діяльності здобувачів, що полягає в засвоєнні результатів педагогічної праці – якісній обробці великих обсягів інформації.

В результаті аналізу наукової літератури уточнено зміст поняття «інформатизація управління плануванням освітнього процесу ЗВО», яке трактують як сукупність управлінських, правових, педагогічних й організаційних процесів, спрямованих на створення умов забезпечення інформаційних потреб суб'єктів управління освітнього процесу завдяки впровадженню інформаційної технології управління, інформаційних систем і мереж із використанням сучасних апаратно-програмних засобів.

У зазначеному контексті також було представлено узагальнення особливостей процесу інформатизації управління плануванням освітнім процесом ЗВО, якими є, насамперед, єдність державних інтересів та інтересів ЗВО, розвиток інформаційних технологій управління, збільшення з часом параметрів керованості; систематичне вдосконалення форм і методів управління освітнім процесом ЗВО.

Встановлено, що одним із кроків інформатизації управління планування освітнього процесу є впровадження інформаційної системи управління освітнім процесом у ЗВО як цілісної динамічної соціально-педагогічної системи, котра є виробником і споживачем інформаційних ресурсів закладу, необхідними умовами ефективного функціонування якої є: наявність сукупності необхідних функціональних складників системи, їх цілісність та взаємозв'язок, спрямування функціонування інформаційної системи управління на виконання

цілей закладу освіти, включення в інформаційне освітнє середовище, що дає змогу формувати його й взаємодіяти з ним.

Вивчення сучасного стану проблеми інформатизації управління плануванням освітнього процесу в закладі вищої освіти дало нам підстави з'ясувати, що 75,5 % науково-педагогічних та педагогічних працівників не розуміють сутності та особливостей управління планування освітнього процесу закладу вищої освіти, вони сприймають вказівки щодо виконання вже визначених завдань керівництвом; 19,5 % добре обізнані щодо сутності та особливостей управління планування освітнього процесу закладу вищої освіти; 4,9 % розуміють сутність та особливості управління планування освітнього процесу закладу вищої освіти.

У процесі оцінки рівня інформатизації управління плануванням освітнього процесу ЗВО (від 1 до 5 балів, де 1 – низька, 5 – висока) 7,5 % респондентів дали оцінку «1»; 14,8 % – «2»; 19,3 % – «5», 26 % – «4», 32,3 % – «3». Під час аналізу оцінювання професійної діяльності працівників відділів, які відповідають за організацію та планування освітнього процесу ЗВО, було з'ясовано, що стиль спілкування 7,3 % респондентів оцінюють «1», 12,6 % – «2», 20,1 % – «5», 27,4 % – «3», 32,5 % – «4»; практична користь: 7,3 % – «1», 15,4 % – «2», 17,6 % – «5», 26,8 % – «3», 32,9 % – «4».

Вивчення сучасного стану застосування інформатизації управління плануванням освітнього процесу в закладі вищої освіти дало змогу отримати дані про реальний стан інформатизації управління плануванням освітнього процесу в закладі вищої освіти. Результати свідчать про його невідповідність сучасним вимогам та про необхідність розробки ефективних шляхів інформатизації управління плануванням освітнього процесу в закладі вищої освіти.

Ми під ефективною інформаційною системою управління освітнім процесом вважаємо таку систему, під час проєктування якої беруть до уваги різницю між рівнями управління, сферами дій, а також зовнішні обставини та надання кожному рівню управління тільки тієї інформації, що йому необхідна для ефективної реалізації функції управління. Нами встановлено, що підвищення ефективності управлінської діяльності керівника ЗВО відбувається не лише завдяки автоматизації окремих етапів процесів обробки та зберігання рутинної інформації, але й через упровадження інформаційної складової управління, що базується на моделюванні управлінських дій, використанні сучасних апаратних і програмних засобів.

Установлено, що впровадження інформатизації управління плануванням освітнього процесу в закладі вищої освіти в практичну діяльність ЗВО впливає на цілі закладу освіти, зміст освіти, технології навчання й виховання, організацію освітнього процесу, що потребує відповідного методичного забезпечення, а отже, якісної реалізації нововведень в об'єкті, у керівній системі, що впливає на діяльність усіх суб'єктів і структур через упровадження автоматизованих систем «Деканат», портфоліо, роботи з хмарними системами, впровадження навчального гуртка «Інформатизація управління плануванням освітнього процесу у ЗВО», що породжено необхідністю змін в автоматизації процесів планування освітнього процесу у ЗВО.

Застосування сучасних програмних засобів та інформаційних технологій інформатизації управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти змінює умови діяльності всіх учасників освітнього процесу. Зокрема, реалізація інформаційної технології управління проходить через автоматизацію окремих етапів інформаційних процесів. Відбувається автоматизація управлінської діяльності керівника, що зумовлює автоматизацію окремих етапів інформаційного процесу прийняття управлінського рішення, підвищуються вимоги до якості й достовірності інформації про стан освітнього процесу, різноплановість програм, поширення інноваційної діяльності, демократизація процесу керування, виховання, навчання тощо.

Перш ніж розпочати роботу щодо інформатизації управління плануванням освітнього процесу ЗВО, керівнику потрібно виділити етапи управління. Серед них ми визначили такі: формування бази даних нормативно-правового супроводу управління, аналіз ефективності стану керованої системи, визначення актуальних проблем освітнього процесу та шляхів їх розв'язання, пропаганда інформаційного пошуку й мотивація науково-педагогічних працівників до інноваційної діяльності, організація інноваційної діяльності, виявлення ступеня ефективності інновації та результативності діяльності педагогів.

З урахуванням вимог сучасного розвитку суспільства інформатизація управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти дає змогу підвищити ефективність, якість і доступність управління.